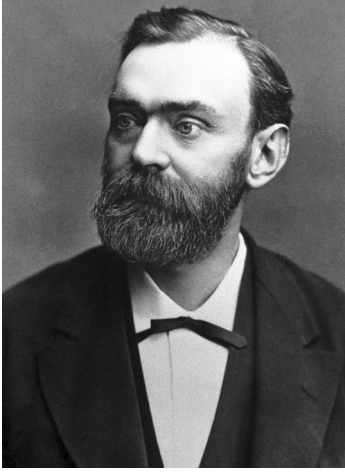

Ayrıntılar

ozlem.ikinci@tubitak.gov.tr

Nobel Ödülleri

İsveçli mucit Alfred Nobel'in ismiyle anılan Nobel Ödülleri'nin bu yılki sahipleri geçtiğimiz ay açıklandı. Biz de bu vesile ile Nobel Ödülleri ile ilgili pek bilinmeyen bazı ayrıntılara bir göz atalım istedik:

! Marie Curie iki kez Nobel Ödülü almış bir bilim insanı. 1903 yılında fizik, 1911 yılında ise kimya alanında Nobel Ödülü kazanan Curie'nin kızı Irène Joliot-Curie de 1935 yılında kimya alanında Nobel Ödülü'ne layık görüldü.

! Marie Curie'den başka iki ayrı dalda Nobel Ödülü almış diğer bir bilim insanı da Linus Pauling. 1954 yılında kimya alanında ödül alan Pauling, 1962'de nükleer silah denemelerine karşı verdiği mücadeleyle Nobel Barış Ödülü almış.

! Linus Pauling DNA'nın üçlü sarmal yapıda olduğu iddiasıyla üçüncü kez almayı umut ettiği Nobel Ödülü'nü ise kaçırmış. 1962 yılında Nobel DNA'nın ikili sarmal yapıda olduğunu kanıtlayan James Watson'a, Francis Crick'e ve Maurice Wilkins'e gitmiş.

! Nükleer füzyonun keşfine öncülük yapan hesaplamalarıyla Nobel Ödülü'ne 13 kez aday gösterilen fizikçi Lise Meitner Nobel Ödülü kazanamadı.

Çalışma arkadaşı Otto Hahn nükleer füzyon ile ilgili çalışmalarıyla 1938'de kimya alanında Nobel Ödülü'nü tek başına aldı. Oysa halen pek çok tarihçi bu ödülü Meitner'in ve Hahn'ın birlikte almış olması gerektiğini düşünüyor. Ama Meitner de Hahn'ın alamadığı başka bir ödül aldı. 1992'de 109 numaralı elementin isminin Meitner'e atfen "meitneryum" olmasına karar verildi. Elementi keşfedenler Meitner'in yüzyılın en önemli bilim insanı olduğunu düşünüyor.

! Beş kez aday gösterilmesine rağmen Nobel Ödülü alamamış önemli bir kişi daha var: En son 1948 yılında suikaste uğramasından birkaç gün önce Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterilen Mahatma Gandhi.

! Bilim için neler yapabilirsiniz? *Helicobacter pylori* bakterisinin mide ülserine neden olduğu iddiasının ciddiye alınmaması üzerine Dr. Barry Marshall bu bakteri ile dolu kültürü içti. Marshall ve meslektaşı Robin Warren 2005'te *Helicobacter pylori*'nin ve bu bakterinin gastrit ve peptik ülser hastalığındaki rolünün keşfi nedeniyle tıp alanında Nobel Ödülü kazanmış.

! Harvard Üniversitesi tarafından 1991 yılından itibaren Nobel'in bir parodisi olarak en anlamsız ve yeniden üretilmeyecek, üretilmemesi gereken bilimsel çalışmalara Ig (Ignoble) Nobel Ödülü veriliyor.

thinkstock
Helicobacter pylori

